ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 24ης Ιουνίου 2010 *

Στην υπόθεση C-51/09 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που ασκήθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 2009,

Barbara Becker, κάτοικος Μαϊάμι (Ηνωμένες Πολιτείες), εκπροσωπούμενη από τον P. Baronikians, Rechtsanwalt,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι

η **Harman International Industries, Inc.**, με έδρα το Northridge (Ηνωμένες Πολιτείες), εκπροσωπούμενη από τον M. Vanhegan, barrister,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

το **Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ),** εκπροσωπούμενο από τον G. Schneider,

καθού πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, C. Toader, K. Schiemann, P. Kūris (εισηγητή) και L. Bay Larsen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón
γραμματέας: C. Strömholm, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Φεβρουαρίου 2010,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 25ης Μαρτίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η B. Becker ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 2ας Δεκεμβρίου 2008, T-212/07, Harman International Industries κατά ΓΕΕΑ - Becker (Barbara Becker) (Συλλογή 2008, σ. II-3431, στο εξής: αναιρεσιβαλλομένη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), της 7ης Μαρτίου 2007 (υπόθεση R 502/2006-1, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), η οποία είχε ακυρώσει την απόφαση του τμήματος ανακοπών περί αποδοχής της ανακοπής που άσκησε η Harman International Industries, Inc. (στο εξής: Harman) κατά της καταχωρίσεως του κοινοτικού λεκτικού σήματος Barbara Becker.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), ορίζει:

«Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώρηση:

[…]

β) εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα.»

3 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, του κανονισμού 40/94, ως «προγενέστερα σήματα» νοούνται, μεταξύ άλλων, τα κοινοτικά σήματα τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

Το ιστορικό της διαφοράς

4 Στις 19 Νοεμβρίου 2002, η B. Becker υπέβαλε στο ΓΕΕΑ αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού σήματος Barbara Becker ως κοινοτικού σήματος.

5 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος υπάγονται στην κλάση 9 υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών όσον αφορά την καταχώριση των σημάτων, όπως αυτός έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή:

«Συσκευές και όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, ηλεκτρικά, φωτογραφικά, κινηματογραφικά, οπτικά, στάθμισης, μέτρησης, σήμανσης, ελέγχου (επιθεωρήσεως), βοηθείας (διασώσεως) και διδασκαλίας· συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας· μέσα αποθήκευσης μαγνητικών δεδομένων, δίσκοι εγγραφών· αυτόματοι πωλητές και μηχανισμοί τιθέμενοι σε κίνηση με την εισαγωγή νομίσματος ή κέρματος· ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές, εξοπλισμός για την επεξεργασία δεδομένων και ηλεκτρονικοί υπολογιστές».

6 Στις 24 Ιουνίου 2004, η προσφεύγουσα Harman άσκησε βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και του άρθρου 8, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού ανακοπή κατά της καταχωρίσεως του σήματος Barbara Becker για όλα τα προϊόντα που αφορά η καταχώριση αυτή. Η ανακοπή στηρίχθηκε στο λεκτικό κοινοτικό σήμα BECKER ONLINE PRO με αριθμό 1 823 228, το οποίο καταχωρίστηκε την 1η Ιουλίου 2002, και στην αίτηση καταχωρίσεως, της 2ας Νοεμβρίου 2000, του λεκτικού κοινοτικού σήματος BECKER με αριθμό 1 944 578, η οποία καταχωρίστηκε στις 17 Σεπτεμβρίου 2004 και αφορούσε επίσης διάφορα προϊόντα που υπάγονται στην εν λόγω κλάση 9.

7 Με απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2005, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ δέχθηκε την ανακοπή της Harman κρίνοντας ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των συγκρουόμενων σημάτων. Έκρινε ότι τα προϊόντα που προσδιορίζονται από τα σήματα αυτά είναι πανομοιότυπα και ότι τα σήματα είναι γενικώς παρόμοια καθόσον, αφενός, έχουν ένα μέσο βαθμό οπτικής και φωνητικής ομοιότητας και, αφετέρου, είναι πανομοιότυπα από εννοιολογικής απόψεως, δεδομένου ότι αναφέρονται στο ίδιο επώνυμο.

8 Στις 11 Απριλίου 2006, η B. Becker άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής, η οποία ακυρώθηκε με την προσβαλλομένη απόφαση. Με την εν λόγω απόφαση, το πρώτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ (στο εξής: τμήμα προσφυγών) έκρινε ότι τα προϊόντα που προσδιορίζονται από τα συγκρουόμενα σήματα είναι εν μέρει πανομοιότυπα και εν μέρει παρόμοια. Διαφοροποίησε τα σχετικά προϊόντα σε εκείνα που προορίζονται για το ευρύ κοινό, εκείνα που προορίζονται για τους επαγγελματίες και εκείνα μιας ενδιάμεσης κατηγορίας που μπορούν να προορίζονται για το ευρύ κοινό και τους επαγγελματίες.

9 Όσον αφορά τα συγκρουόμενα σημεία, το τμήμα προσφυγών συνέκρινε μόνον το προγενέστερο λεκτικό σήμα BECKER και το λεκτικό σήμα Barbara Becker του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση. Το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι υπάρχει μόνον κάποιος βαθμός οπτικής και φωνητικής ομοιότητας μεταξύ των εν λόγω σημείων και έκρινε ότι, αντιθέτως, από εννοιολογικής απόψεως, τα συγκρουόμενα σημεία είναι σαφώς διακριτά στη Γερμανία και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως λόγω του ότι το ενδιαφερόμενο κοινό θα εκλάβει το σήμα Barbara Becker ως μια ακέραιη ολότητα και όχι ως συνδυασμό του «Barbara» και του «Becker». Το τμήμα προσφυγών σημείωσε επίσης ότι η Barbara Becker είναι διάσημη στη Γερμανία, ενώ το όνομα Becker είναι ευρέως διαδεδομένο επώνυμο. Κατά συνέπεια, το τμήμα προσφυγών συνήγαγε ότι οι διαφορές μεταξύ των επίδικων σημείων είναι αρκετά μεγάλες ώστε να μην υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως.

10 Επιπλέον, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι δεν πληρούται η προϋπόθεση ότι, για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, πρέπει να υπάρχει μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων τέτοιος βαθμός ομοιότητας ώστε το ενδιαφερόμενο κοινό να τα συνδέσει μεταξύ τους.

Η ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή και η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση

11 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Ιουνίου 2007, η Harman άσκησε προσφυγή ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προέβαλε δύο λόγους ακυρώσεως αντλούμενους από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 και του άρθρου 8, παράγραφος 5, του ιδίου κανονισμού, αντιστοίχως.

12 Με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, το Πρωτοδικείο, κάνοντας δεκτό τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, ακύρωσε την προσβαλλομένη απόφαση, κρίνοντας ότι το τμήμα προσφυγών κακώς έκρινε ότι τα συγκρουόμενα σήματα διακρίνονται σαφώς. Το Πρωτοδικείο, αφού επισήμανε, στη σκέψη 33 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα σήματα έχουν ορισμένη ομοιότητα από οπτικής και φωνητικής απόψεως, όπως διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών, έκρινε, στη σκέψη 34 της αποφάσεως αυτής, ότι το τμήμα προσφυγών είχε εκτιμήσει εσφαλμένως τη σχετική σημασία του στοιχείου «Becker» σε σχέση με το στοιχείο «Barbara».

13 Συναφώς, πρώτον, το Πρωτοδικείο, αναφερόμενο στην απόφασή του της 1ης Μαρτίου 2005, T-185/03, Fusco International (ENZO FUSCO) (Συλλογή 2005, σ. II-715, σκέψη 54), επισήμανε στη σκέψη 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η νομολογία δέχεται ότι, τουλάχιστον στην Ιταλία, οι καταναλωτές κατά κανόνα αποδίδουν μεγαλύτερο διακριτικό χαρακτήρα στο επώνυμο απ' ό,τι στο κύριο όνομα που υπάρχει σε σήματα, οπότε στο επώνυμο «Becker» μπορεί να αποδοθεί μεγαλύτερος διακριτικός χαρακτήρας απ' ό,τι στο κύριο όνομα «Barbara» εντός του σύνθετου σήματος.

14 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο, στη σκέψη 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε ότι το γεγονός ότι η Barbara Becker, ως πρώην σύζυγος του Boris Becker, είναι διάσημη στη Γερμανία δεν σημαίνει ότι, από εννοιολογικής απόψεως, τα συγκρουόμενα σήματα δεν είναι όμοια. Συγκεκριμένα, επισήμανε ότι τα δύο σήματα παραπέμπουν στο ίδιο επώνυμο Becker και, κατά συνέπεια, έχουν ομοιότητα, και τούτο

κατά μείζονα λόγο καθόσον, σε ένα μέρος της Κοινότητας, το στοιχείο «Becker» του σήματος Barbara Becker δύναται, ως επώνυμο, να αποκτήσει μεγαλύτερο διακριτικό χαρακτήρα απ' ό,τι το στοιχείο «Barbara», το οποίο είναι απλώς ένα κύριο όνομα.

15 Τρίτον, το Πρωτοδικείο, παραπέμποντας στην απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2005, C-120/04, Medion (Συλλογή 2005, σ. I-8551, σκέψεις 30 και 37), έκρινε, στη σκέψη 37 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το στοιχείο «Becker», ακόμη και αν δεν είναι το κυρίαρχο στοιχείο του σύνθετου σήματος, θα εκληφθεί ως επώνυμο, εφόσον το όνομα αυτό χρησιμοποιείται ευρύτατα για τον προσδιορισμό ενός προσώπου, και θα διατηρήσει αυτοτελή διακριτική θέση στο εν λόγω σήμα.

16 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο, επισημαίνοντας ότι δεν αμφισβητείται ότι τα προϊόντα που προσδιορίζονται από τα συγκρουόμενα σήματα είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια και ότι τα εν λόγω σήματα έχουν οπτική, φωνητική και εννοιολογική ομοιότητα, στη σκέψη 40 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των συγκρουόμενων σημάτων, μολονότι τα οικεία προϊόντα προορίζονται για κοινό που επιδεικνύει σχετικά υψηλό βαθμό προσοχής.

17 Τέλος, στις σκέψεις 41 και 42 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται από το επιχείρημα του ΓΕΕΑ ότι ένα σύνθετο σήμα και ένα άλλο σήμα μπορούν να θεωρηθούν όμοια μόνον αν το κοινό συστατικό τους είναι το κυρίαρχο στοιχείο στη συνολική εντύπωση που δημιουργείται από το σύνθετο σήμα. Ομοίως, απέρριψε το επιχείρημα της B. Becker ότι η νομολογία σχετικά με τα σύνθετα σήματα δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω λόγω του ότι το σήμα Barbara Becker αποτελείται από ένα κύριο όνομα και από ένα επώνυμο.

Αιτήματα των διαδίκων

18 Με την αίτηση αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση καθόσον η απόφαση αυτή ακύρωσε την προσβαλλομένη απόφαση και την καταδίκασε στα δικαστικά έξοδα. Ζητεί εξάλλου να καταδικαστεί η αναιρεσίβλητη στα δικαστικά έξοδα.

19 Η Harman ζητεί κατ' ουσίαν να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως και να καταδικαστεί η αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

20 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση και να καταδικάσει τη Harman στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το ΓΕΕΑ.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

21 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η B. Becker προβάλλει ένα λόγο αναιρέσεως, αντλούμενο από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη κρίνοντας ότι υφίσταται ομοιότητα μεταξύ των εμπλεκομένων σημάτων και, επομένως, εφάρμοσε εσφαλμένως τη διάταξη αυτή κρίνοντας ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως.

22 Πρώτον, η B. Becker προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι στήριξε την εκτίμησή του στην προαναφερθείσα απόφασή του Fusco κατά ΓΕΕΑ — Fusco International (ENZO FUSCO), σύμφωνα με την οποία οι Ιταλοί καταναλωτές αποδίδουν μεγαλύτερο διακριτικό χαρακτήρα στο επώνυμο απ' ό,τι στο κύριο όνομα που αποτελεί ένα σήμα. Συναφώς, παρατηρεί ότι, σε πιο πρόσφατη απόφαση, της 12ης Ιουλίου 2006, T-97/05, Rossi κατά ΓΕΕΑ — Marcorossi (MARCOROSSI) (σκέψεις 46 και 47), το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται αυτομάτως σε οποιαδήποτε κατάσταση, εφόσον κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζεται ατομικώς, και το επώνυμο, το οποίο ήταν κοινό στα δύο σήματα στην υπόθεση αυτή, δεν ήταν αρκούντως προέχον στοιχείο των εν λόγω σημάτων ώστε να συνεπάγεται κίνδυνο συγχύσεως.

23 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο κακώς συνήγαγε από την προαναφερθείσα απόφαση Medion ότι το στοιχείο «Becker» κατέχει αυτοτελή διακριτική θέση στο σύνθετο σήμα, οπότε πρέπει να θεωρηθεί ότι τα δύο συγκρουόμενα σήματα είναι παρόμοια. Η απόφαση αυτή έκρινε απλώς ότι δεν αρκεί ένας τρίτος να προσθέσει στο καταχωρισθέν σήμα την επωνυμία της επιχειρήσεώς του για να ζητήσει προστασία για το σύνθετο σήμα του. Σε καμία περίπτωση η απόφαση αυτή δεν μπορεί να νοηθεί ως θεσπίζουσα γενικό κανόνα κατά τον οποίο οποιοδήποτε κοινό στοιχείο δύο σημάτων πρέπει να θεωρείται διακριτικό, μολονότι δεν είναι προέχον στοιχείο του σύνθετου σήματος.

24 Εξάλλου, η εν λόγω απόφαση αφορούσε σήματα μη δυνάμενα να συγκριθούν με τα εμπλεκόμενα στην υπό κρίση υπόθεση σήματα. Συγκεκριμένα, στην υπό κρίση υπόθεση δεν πρόκειται για απομίμηση προγενέστερου σήματος στο οποίο προστέθηκε η επωνυμία επιχειρήσεως, αλλά για τροποποίηση του προγενέστερου σήματος με την προσθήκη κυρίου ονόματος πριν από το επώνυμο. Το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα «Barbara Becker» ως το όνομα προσώπου θηλυκού γένους, ενώ το ευρέως διαδεδομένο όνομα «Becker», δεν εξατομικεύεται επαρκώς ώστε να αναγνωρισθεί εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των εμπλεκομένων σημάτων. Επομένως, το Πρωτοδικείο εφάρμοσε εσφαλμένως το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 δηλώνοντας ότι το στοιχείο «Barbara» είναι απλώς ένα κύριο όνομα, ενώ η προσθήκη του κυρίου αυτού ονόματος θίγει με καθοριστικό τρόπο τη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση καθόσον προσδίδει εντελώς νέα εννοιολογική σημασία στο επώνυμο «Becker».

25 Το ΓΕΕΑ συντάσσεται, κατ' ουσία, με τους προβληθέντες από την αναιρεσείουσα λόγους. Συγκεκριμένα, το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη όλα τα κρίσιμα για τη συγκεκριμένη υπόθεση στοιχεία για να εκτιμήσει την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως κρίνοντας κακώς την ουσιαστική εκτίμηση της προαναφερθείσας αποφάσεως Fusco κατά ΓΕΕΑ — Fusco International (ENZO FUSCO), ως συνιστώσα κανόνα δικαίου και εφαρμόζοντας αυτομάτως τη νομολογία της προαναφερθείσας αποφάσεως Medion.

26 Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν έλαβε, μεταξύ άλλων, υπόψη το γεγονός ότι το κύριο όνομα από το οποίο συντίθεται το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι ευρέως διαδεδομένο γερμανικό όνομα. Στη σκέψη 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν καθόρισε αν το γεγονός ότι η B. Becker είναι διάσημη δύναται να εξουδετερώσει τη φωνητική και οπτική ομοιότητα των εμπλεκομένων σημάτων. Ομοίως, κακώς έκρινε ότι το στοιχείο «Becker» κατέχει αυτοτελή διακριτική θέση χωρίς να αναλύσει την επίδραση της φήμης της B. Becker στην αντίληψη των καταναλωτών.

27 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το ΓΕΕΑ προσέθεσε ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο συνάγοντας από τη διαπίστωση ότι το δεύτερο μέρος του σήματος έχει προέχοντα διακριτικό χαρακτήρα σε σχέση με το πρώτο ότι το δεύτερο μέρος έχει και αυτοτελή διακριτική θέση.

28 Αντιστρόφως, η Harman αντικρούει τον προβληθέντα από την αναιρεσείουσα λόγο. Αφενός, διατείνεται ότι, αντιθέτως προς όσα ισχυρίζεται η αναιρεσείουσα, από την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο παρέπεμψε στην προαναφερθείσα απόφαση Fusco κατά ΓΕΕΑ — Fusco International (ENZO FUSCO) ενδεικτικώς και όχι ως κανόνα δικαίου εφαρμοστέο σε κάθε περίπτωση. Εξάλλου, η Harman παρατηρεί ότι η παραπομπή αυτή δεν είναι καθοριστική στη συλλογιστική που ακολούθησε το Πρωτοδικείο για να κρίνει ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως.

29 Αφετέρου, η Harman συμφωνεί με την ανάλυση του Πρωτοδικείου, ως προς την αυτοτελή διακριτική θέση του στοιχείου «Becker», η οποία, κατά την άποψή της, συνάδει προς την προαναφερθείσα απόφαση Medion.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

30 Επειδή η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι εφάρμοσε εσφαλμένως το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη διάταξη αυτή, κατόπιν ανακοπής που ασκεί ο δικαιούχος του προγενέστερου σήματος, δεν γίνεται δεκτή η καταχώριση σήματος όταν, λόγω της ταυτότητάς του ή της ομοιότητάς του με το προγενέστερο σήμα και λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζονται από τα δύο σήματα, υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της περιοχής στην οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα.

31 Συναφώς, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, όταν είναι δυνατό το κοινό να σχηματίσει την πεποίθηση ότι τα επίμαχα προϊόντα ή οι επίμαχες υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικώς συνδεόμενες μεταξύ τους επιχειρήσεις [βλ. αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 2007, C-334/05 P, ΓΕΕΑ κατά Shaker, Συλλογή 2007, σ. I-4529, σκέψη 33, και της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, C-193/06 P, Nestlé κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 32, καθώς και, συναφώς, σε σχέση με την πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), αποφάσεις της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 29, της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 17, και Medion, προαναφερθείσα, σκέψη 26].

32 Η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως του κοινού πρέπει να εκτιμάται σφαιρικά, λαμβανομένων υπόψη όλων των παραγόντων που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση [βλ., συναφώς, αποφάσεις της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 22, καθώς και προαναφερθείσες αποφάσεις Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 18, Medion, σκέψη 27, ΓΕΕΑ κατά Shaker, σκέψη 34, και Nestlé κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 33).

33 Κατά πάγια επίσης νομολογία, η σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, καθόσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των επίμαχων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που δημιουργούν τα σήματα αυτά, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των διακριτικών και προεχόντων στοιχείων τους. Ο τρόπος με τον οποίο ο μέσος καταναλωτής των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών αντι-

λαμβάνεται τα σήματα έχει καθοριστική σημασία για τη σφαιρική εκτίμηση του εν λόγω κινδύνου. Συναφώς, ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται συνήθως το σήμα ως σύνολο και δεν επιδίδεται σε εξέταση των διαφόρων λεπτομερειών (βλ., κατ' αυτήν την έννοια, προπαρατεθείσες αποφάσεις SABEL, σκέψη 23, Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 25, Medion, σκέψη 28, ΓΕΕΑ κατά Shaker, σκέψη 35, και Nestlé κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 34).

34 Στις σκέψεις 30 και 31 της προαναφερθείσας αποφάσεως Medion, το Δικαστήριο έκρινε εντούτοις ότι, πέραν της συνήθους περιπτώσεως κατά την οποία ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται το σήμα ως σύνολο, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ένα προγενέστερο σήμα, που χρησιμοποιείται από τρίτο σε σύνθετο σημείο που περιλαμβάνει την επωνυμία της επιχειρήσεως αυτού του τρίτου, να διατηρεί αυτοτελή διακριτική θέση στο πλαίσιο του σύνθετου αυτού σημείου, χωρίς όμως να αποτελεί το προέχον στοιχείο του. Σε μια τέτοια περίπτωση, η συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σημείο μπορεί να δημιουργήσει στο κοινό την πεποίθηση ότι τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται τουλάχιστον από οικονομικώς συνδεδεμένες επιχειρήσεις, οπότε πρέπει να γίνει δεκτό ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως.

35 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο, αφού υπενθύμισε το σύνολο των κανόνων που τίθενται με τις σκέψεις 30 έως 33 της παρούσας αποφάσεως, έκρινε κατ' ουσίαν, στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς του περί της ομοιότητας των συγκρουόμενων σημάτων από εννοιολογικής απόψεως, πρώτον, ότι, εφόσον οι καταναλωτές αποδίδουν, κατά γενικό κανόνα, σε ένα μέρος της Ένωσης, μεγαλύτερο διακριτικό χαρακτήρα στο επώνυμο απ' ό,τι στο κύριο όνομα από το οποίο συντίθεται ένα σύνθετο σήμα, δύναται να αποδοθεί μεγαλύτερος διακριτικός χαρακτήρας στο στοιχείο «Becker» του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση απ' ό,τι στο στοιχείο «Barbara», δεύτερον, ότι, το γεγονός ότι η B. Becker ήταν διάσημη στη Γερμανία δεν ασκεί επιρροή στην ομοιότητα των συγκρουομένων σημάτων, εφόσον τα σήματα παραπέμπουν στο ίδιο επώνυμο και το στοιχείο «Barbara» είναι απλώς ένα κύριο όνομα, και, τρίτον, ότι το στοιχείο «Becker» διατηρεί αυτοτελή διακριτική θέση στο σύνθετο σήμα εφόσον γίνεται αντιληπτό ως επώνυμο.

36 Μολονότι είναι δυνατόν, σε ένα μέρος της Ένωσης, το επώνυμο να έχει, κατά γενικό κανόνα, μεγαλύτερο διακριτικό χαρακτήρα από το κύριο όνομα, πρέπει ωστόσο να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως και, ειδικότερα, το γεγονός ότι το επίδικο επώνυμο δεν είναι σύνηθες ή, αντιθέτως, είναι ευρέως διαδεδομένο, όπερ δύναται να επιδράσει στον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα. Το αυτό ισχύει για το όνομα «Becker», τον συνήθη χαρακτήρα του οποίου επισήμανε το τμήμα προσφυγών.

37 Πρέπει, επίσης να λαμβάνεται υπόψη η ενδεχόμενη φήμη του προσώπου το οποίο ζητεί να καταχωριστούν, από κοινού, το όνομά του και το επώνυμό του ως σήμα εφόσον η φήμη αυτή δύναται, προδήλως, να ασκεί επιρροή στην αντίληψη που έχει το ενδιαφερόμενο κοινό για το σήμα.

38 Εξάλλου, θεωρείται ότι, σε σύνθετο σήμα, ένα επώνυμο δεν διατηρεί σε κάθε περίπτωση αυτοτελή διακριτική θέση για τον λόγο και μόνον ότι γίνεται αντιληπτό ως επώνυμο. Συγκεκριμένα, αυτοτελής διακριτική θέση μπορεί να διαπιστωθεί μόνον κατόπιν εξετάσεως του συνόλου των κρίσιμων για την προκειμένη υπόθεση στοιχείων.

39 Κατά τα λοιπά, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 59 των προτάσεών του, αν κριθεί ότι οι λόγοι τους οποίους δέχθηκε το Πρωτοδικείο για να καταλήξει στην ύπαρξη εννοιολογικής ομοιότητας των εμπλεκομένων σημάτων συνάδουν με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, οδηγούν στην αποδοχή του ότι κάθε επώνυμο, το οποίο αποτελεί προγενέστερο σήμα, μπορεί να αντιταχθεί επιτυχώς στην καταχώριση σύνθετου σήματος αποτελούμενου από ένα κύριο όνομα και το εν λόγω επώνυμο, μολονότι, παραδείγματος χάρη, το επώνυμο αυτό είναι σύνηθες ή η προσθήκη του κυρίου ονόματος επιδρά, από εννοιολογικής απόψεως, στην αντίληψη που έχει το οικείο κοινό για το ούτως σύνθετο σήμα.

40 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο βασίζοντας την εκτίμησή του για την ομοιότητα των σημάτων από εννοιολογικής απόψεως επί γενικών θεωρήσεων αντλουμένων από τη νομολογία χωρίς να προβεί σε ανάλυση του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων της υποθέσεως, μη λαμβάνοντας υπόψη την απαίτηση σφαιρικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως συνυπολογιζομένων όλων των σχετικών στοιχείων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, η οποία να βασίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα συγκρουόμενα σήματα.

41 Επομένως, ο λόγος αναιρέσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 πρέπει να γίνει δεκτός και, κατά συνέπεια, η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί και να αναπεμφθεί η υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

42 Δεδομένης της αναπομπής της υποθέσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο επιφυλάσσεται ως προς τα σχετικά με την αναιρετική διαδικασία δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 2ας Δεκεμβρίου 2008, Τ-212/07, Harman International Industries κατά ΓΕΕΑ — Becker (Barbara Becker).

2) Η υπόθεση αναπέμπεται ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)